

Huiselijk Geweld - Uitvoeringsplan

Naam project	Veilig leven in gemeente Lochem, ook achter de voordeur.
Zaaknummer	2019-149840
Portefeuillehouder	H. van Zeijts
Opdrachtgever	D. Kerkdijk
Beleidsadviseur	P. Steerneman
Projectleider	M.J.M. Jehee
Start opdracht	13 februari 2019
Einde opdracht	31 december 2020

Inhoudsopgave

1. Kernboodschap: Veilig leven in gemeente Lochem, ook achter de voordeur.....	2
Samenvatting	3
2. Aanleiding en omstandigheden.....	4
2.1. Inleiding	4
2.2. Aanleiding	4
2.3. Achtergrond en huidige situatie	6
3. Probleemstelling, doelen en resultaten	11
3.1. Probleemstelling	11
3.2. Doelstelling	11
3.3. Resultaten.....	11
3.4. Uitgangspunten en randvoorwaarden	13
3.5. Afbakening.....	15
4. Projectsturing	16
4.1. Financiën	16
4.2. Organisatie	16
4.3. Kwaliteit	16
4.4. Informatie en communicatie	16
4.5. Planning en fasering.....	16
4.6. Evaluatie	16
4.7. Risico's	17

1. Kernboodschap: Veilig leven in gemeente Lochem, ook achter de voordeur

Veilig leven is het doel

Veilig leven in de gemeente Lochem, daar zetten we op in. Veilig leven gaat over ons allemaal, van kind tot en met volwassene. Veilig leven is niet altijd vanzelfsprekend op alle plekken en momenten. Zo komt geweld thuis helaas ook in onze gemeente voor. Helemaal voorkomen kunnen we dat niet. Maar met elkaar, inwoners, professionals en gemeente, kunnen we proberen om het zo vroeg mogelijk te signaleren, te stoppen en duurzaam op te lossen.

Wegkijken helpt niet

Iedereen kan omstander zijn, slachtoffer of dader. Wegkijken als we huiselijk geweld of kindermishandeling vermoeden is menselijk, maar helpt niet. "Het geweld zou eerder gestopt zijn als ze iets hadden gedaan met de vermoedens", blijkt uit ervaringsverhalen.

Kom in actie

Wat kun je doen als je huiselijk geweld vermoedt? Allereerst vragen aan het (vermeende) slachtoffer, de pleger of de betrokken huisgenoten wat er speelt en dat je je zorgen maakt. Dit vraagt lef, maar is in de meeste gevallen zeer effectief en past bij het naoberschap. Stopt het geweld vervolgens niet, dan kan er contact gezocht worden met professionele hulp.

De gemeente Lochem zorgt de komende jaren voor extra trainingen, voorlichting en hulp aan professionals, mantelzorgers en vrijwilligers. Zodat zij signalen van huiselijk geweld herkennen en hierop in actie kunnen komen.

Een aanpak op maat in onze kernen

Door samen op tijd in te grijpen (melden), voorkomen we veel schade in onze samenleving. We zorgen er voor dat de problemen niet nog groter worden. En dat is hard nodig. In dit uitvoeringsplan vertalen we de landelijke en de regionale aanpak naar de eigenheid van onze kernen. We maken gebruik van de goede relaties en netwerken die er al zijn. Samen maken we een krachtige samenleving! Waar mensen weerbaar zijn en veilig kunnen leven.

Leeswijzer

In dit document wordt onder andere gesproken over aandachtfunctionarissen en professionals. Alle aandachtfunctionarissen zijn professionals, maar niet elke professional is een aandachtfunctionaris. Op pagina 8 worden de verschillende rollen en taken verduidelijkt.

Samenvatting

Wat willen we bereiken?

'Veilig leven in de gemeente Lochem, ook achter de voordeur' is wat wij met dit uitvoeringsplan beogen. Om dit te kunnen bereiken maken we onderscheid in de volgende drie doelen:

1. Het eerder en beter in beeld krijgen van signalen;
2. Het stoppen en duurzaam oplossen van het geweld;
3. Aandacht voor specifieke groepen.

Wat gaan we doen?

Om deze doelen te kunnen behalen, zetten we in op de volgende acties:

1. Trainen van professionals, vrijwilligers en mantelzorgers om zo het deskundigheidsniveau te verhogen
 - a. Samenwerken met verschillende maatschappelijke organisaties om de mensen die daar werken alert te maken op huiselijk geweld en te zorgen dat zij weten wat te doen als zij vermoedens hebben van huiselijk geweld en/of kindermishandeling.
2. Inwoners laten weten wat zij kunnen doen als zij vermoedens hebben van huiselijk geweld en/of kindermishandeling.
3. Structuur binnen de gemeente Lochem aanpassen zodat:
 - a. er een structureel netwerk is van de drie directe aandachtsfunctionarissen van 't Baken, de twee indirecte aandachtsfunctionarissen van de afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling met de andere aandachtsfunctionarissen van de verschillende partners in de gemeente Lochem;
 - b. er drie directe aandachtsfunctionarissen bij 't Baken zijn opgeleid om proces- en casusregie uit te voeren;
 - c. er bij de afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling een indirecte aandachtsfunctionaris is. Deze is verantwoordelijk voor een beleidsmatige vertaling van ontwikkelingen en creëert en coördineert het netwerk van aandachtsfunctionarissen. Daarnaast heeft de contractmanager, als tweede indirecte aandachtsfunctionaris, de opdracht om in elk accountgesprek het thema huiselijk geweld en kindermishandeling aan de orde te stellen.
 - d. er bij Stichting Welzijn Lochem (SWL) een directe aandachtsfunctionaris is gericht op verenigingen en stichtingen. Deze werkt met vrijwilligers, mantelzorgers en vanzelfsprekend met de eigen professionele medewerkers bij SWL.

Als gemeente richten we ons specifiek op de volgende risicogroepen:

- Kinderen die slachtoffer zijn en of getuige;
- Ouderen, die ziek zijn en in een afhankelijkheidsrelatie;
- Gezinnen met specifieke problemen zoals:
 - financiën niet op orde;
 - verslaving, waarbij vooral aandacht is voor alcoholverslaving;
 - (psychiatrische)stoornissen;
 - licht verstandelijke beperking;
 - (Vecht)scheiding
- Ontspoorde zonen die nog thuis wonen;
- Inwoners, die geïsoleerd in de gemeente leven;
- Geweld in relatie tot culturele verschillen;
- Een combinatie van deze.

De volgende paragrafen geeft een nadere uitleg op dit plan.

2. Aanleiding en omstandigheden

2.1. Inleiding

In december 2018 heeft de gemeenteraad het lokale actieplan op hoofdlijnen vastgesteld. Dit onderhavige uitvoeringsplan is hiervan een nadere uitwerking. Het uitvoeringsplan bevat daarnaast een opleidings- en een communicatieplan.

2.2. Aanleiding

Huiselijk geweld is de meest voorkomende vorm van geweld in Nederland.

Definitie: kindermishandeling (Jeugdwet)

Kindermishandeling is elke vorm van, voor een minderjarige bedreigende of gewelddadige interactie van fysieke, psychische of seksuele aard, die de ouders of andere personen ten opzichte van wie de minderjarige in een relatie van afhankelijkheid of van onvrijheid staat, actief of passief opdringen, waardoor ernstige schade wordt berokkend of dreigt te worden berokkend aan de minderjarige in de vorm van fysiek of psychisch letsel.

Definitie: huiselijk geweld (Wet Publieke Gezondheid, 2008 en Wet Maatschappelijke ondersteuning, 2015):

'Lichamelijk, geestelijk of seksueel geweld of bedreiging daarmee door iemand uit de huiselijke kring; huiselijke kring: een familielid, een huisgenoot of een mantelzorger'.

Mensen hebben meer kans om uitgescholden, gepest, geslagen, gestompt, getrapt, verwaarloosd of gedood te worden in hun eigen huis, door leden van het eigen gezin, dan door wie of waar dan ook (Gelles & Cornel, 1990). In Europa is huiselijk geweld de belangrijkste oorzaak van sterfte en handicaps voor vrouwen tussen de 16 en 44 jaar. In 2017 zijn van de 46 vrouwen die in Nederland om het leven zijn gebracht circa 40 procent omgebracht door hun (ex)partner. Maar ook mannen, kinderen en ouderen zijn slachtoffer van huiselijk geweld. Huiselijk geweld komt in alle lagen en groeperingen van de bevolking voor. Er kan sprake zijn van opzettelijke mishandeling, maar dit is niet altijd het geval.

Gemeente Lochem geeft de komende jaren specifieke aandacht op de volgende thema's:

1. kindermishandeling;
2. (ex)relatiegeweld;
3. ouder(en)mishandeling;
4. eengerelateerd geweld;
5. mensenhandel.

Deze thema's worden ook in de nog vast te stellen regionale visie als speerpunt aangemerkt.

Aannames over mishandeling en huiselijk geweld

Landelijk

Geschat wordt dat in Nederland jaarlijks 119.000 kinderen, 200.000 volwassenen en 200.000 ouderen te maken krijgen met een vorm van mishandeling of huiselijk geweld. Deze cijfers zijn gebaseerd op prevalentieonderzoek. Echter, dit blijkt als de top van de ijsberg: het wellicht veel grotere deel van de ijsberg onder water kennen we niet. Hetzelfde geldt voor het aantal meldingen kindermishandelingen en huiselijk geweld die bij Veilig Thuis Noord Oost Gelderland (NOG) wordt geregistreerd.

Lochemse situatie

Als het geschatte aantal ook voor gemeente Lochem zou gelden, dan zou dit het volgende beeld opleveren: van de ongeveer 33.660 inwoners van de gemeente Lochem worden circa 235 kinderen (leeftijd 0-17 jaar), circa 345 volwassenen (leeftijd 18-64 jaar), circa 570 ouderen (leeftijd 65 jaar en

ouder) jaarlijks geconfronteerd met enige vorm van mishandeling of huiselijk geweld, hetzij als slachtoffer, hetzij als pleger. Het gaat om aannames, met de vraag of deze eenvoudig zijn door te trekken naar gemeente Lochem. Wel kan worden vastgesteld dat het een signaal is en dat hier aandacht aan moet worden besteed.

Waar staan we

De landelijke en de regionale instrumenten zoals de meldcode en de monitoring lijken onvoldoende toereikend op de lokale situatie. Dit plan beoogt aanpassingen en aanvullingen, zodat het doel van deze instrumenten wel wordt behaald.

De Lochemse projectgroep constateert dat het 'niet pluis gevoel' niet in actie wordt omgezet. Bij een 'niet pluis gevoel' voel je intuïtief aan dat er iets (ernstigs) aan de hand is, zonder dat dit concreet wordt aangegeven. Hoe zetten we een vermoeden van huiselijk geweld en kindermishandeling om in een actie? De stappen 1, 2, 3, 4 en 5 van de meldcode kunnen daarbij helpen, maar vraagt om meer dan alleen lef van de professional. Bewustwording, het doorbreken van handelingsverlegenheid en het werken aan verantwoordelijkheid zijn hierbij eveneens aan de orde.

Landelijke en regionale aandacht voor kindermishandeling en huiselijk geweld

Het Rijk vraagt gemeenten om meer aandacht te hebben voor het vergroten van de meldingsbereidheid onder professionals en tevens inwoners gericht voor te lichten. Met het programma '*Geweld hoort nergens thuis*' (april 2018) heeft minister De Jonge een aantal maatregelen aangekondigd om vermoedens van huiselijk geweld eerder te signaleren, te stoppen en duurzaam op te lossen. Het landelijk programma wordt de komende jaren naar de regio vertaald. Regionaal ontvangen de centrumgemeenten tijdelijk extra rijksmiddelen om de vertaling naar de regiogemeenten vorm te geven.

Regionaal is er een transformatieagenda 2016 – 2019. Deze agenda richt zich op de Veilig Thuis-organisatie en de samenwerking met de regiogemeenten. Regionale acties zijn in de regionale agenda belegd. Elke gemeente is zelf verantwoordelijk voor voldoende en geschoolde toegangsmedewerkers en daarnaast voor preventieve acties. In de nog op te stellen regionale visie 2020 – 2023 wordt een relatie gelegd met het landelijke programma. Dit uitvoeringsplan sluit hierop aan.

Lokaal actieplan transformatie aanpak kindermishandeling en huiselijk geweld gemeente Lochem 2019 - 2020

Dit actieplan is gebaseerd op 19 preventiedoelstellingen die landelijk al meer dan tien jaar gehanteerd worden. Van deze doelstellingen richten zich tien op het voorkómen van kindermishandeling, de overige negen doelstellingen richten zich op het voorkómen van huiselijk geweld¹.

Dit uitvoeringsplan sluit aan op het landelijke programma '*Geweld hoort nergens thuis*', dat via de centrumgemeente regionaal wordt vertaald. Het plan richt zich op drie pijlers:

1. Eerder en beter in beeld krijgen van signalen;
2. Het stoppen en duurzaam oplossen van geweld;
3. Aandacht voor specifieke groepen.

Ad 1. Eerder en beter in beeld krijgen van signalen

Er wordt ingezet op het eerder en beter signaleren van huiselijk geweld en kindermishandeling en het bespreekbaar maken van het onderwerp. Hiervoor worden professionals, vrijwilligers en mantelzorgers getraind in het herkennen van signalen. Aan de huidige 5 stappen van de meldcode, die alleen voor professionals geldt, is een extra stap 'O' toegevoegd, waardoor deze ook hanteerbaar en bruikbaar is voor verenigingen en stichtingen. Stap 'O' richt zich met name op het herkennen van zorgsignalen vanuit een niet-pluisgevoel door vrijwilligers/mantelzorgers.

¹ De 19 preventiedoelstellingen staan in een bijlage behorend bij het raadsbesluit (nr. 2018-125582) beschreven.

Ad 2. Het stoppen en duurzaam oplossen van geweld

Het stoppen en duurzaam oplossen van geweld, zijn twee verschillende doelen met ieder een eigen focus. Geweld moet zo snel mogelijk worden gestopt en dit vraagt deels andere interventies dan bij het duurzaam oplossen van geweld. Voor het duurzaam oplossen van geweld is monitoring belangrijk, maar ook dat er aandacht is voor (langdurig) nazorgtraject, waarbij ook hulpverlening ‘achter de hand’ moet zijn. Om dit te realiseren bieden de samenwerkende hulpverleners samenhangende hulp, gericht op duurzaam herstel van veiligheid. Bij huiselijk geweld moet niet alleen aandacht zijn voor het slachtoffer en/of de pleger, maar zal juist een integrale benadering van het hele gezin (alle overige gezinsleden) voorop moeten staan. Het hele gezinssysteem wordt betrokken bij het herstel van de acute onveiligheid. Hierbij wordt ook hun sociale netwerk betrokken. Tevens wordt er steun of hulp georganiseerd die bijdraagt aan herstel en veerkracht. Waar nodig in samenwerking met de veiligheidsketen. In bijlage nr. 1 wordt ingegaan op de verschillende maatregelen, die ingezet kunnen worden om het geweld duurzaam te stoppen.

Casussen vanuit Veilig Thuis NOG worden overgedragen o.a. naar de lokale teams, naar 't Baken.

Ad 3. Aandacht voor specifieke groepen

In het uitvoeringsplan zijn ook middelen beschikbaar gesteld om voorlichting te bieden aan de verschillende risicogroepen. Risicogroepen zijn onder andere:

- kinderen die slachtoffer zijn en of getuige;
- ouderen, die ziek zijn en in een afhankelijkheidsrelatie’
- gezinnen met specifieke problemen;
- ontspoorde zonen die nog thuis wonen;
- inwoners, die geïsoleerd leven;
- geweld in relatie tot culturele verschillen;
- een combinatie van deze.

Bij het bieden van voorlichting en scholing wordt gebruik gemaakt van de goede voorbeelden die landelijk en regionaal ontwikkeld zijn, en worden, in het kader van het landelijke programma ‘Geweld hoort nergens thuis’. Bijlagen 2 en 3 bevatten het opleidingsplan en de communicatieparagraaf.

2.3. Achtergrond en huidige situatie

Meerdere factoren kunnen een risico vormen voor huiselijk geweld en kindermishandeling. Zo kunnen bijvoorbeeld financiële problemen (armoede, werkloosheid, slechte huisvesting), psychiatrische problemen, verslaving en verstandelijke beperking risico's vormen voor huiselijk geweld en kindermishandeling.

Daarentegen kunnen beschermende factoren zoals een positief zelfbeeld, een harmonieuze (gezins)relatie, steun uit het sociaal netwerk en het vermogen om te veranderen voorkomen dat iemand slachtoffer of dader van huiselijk geweld en kindermishandeling wordt.

Signalen vanuit de omgeving

Signalen van huiselijk geweld kunnen natuurlijk geconstateerd worden door alle mensen die betrokken zijn. We maken in dit plan een onderscheid tussen de omstander, mensen in de nulde-lijn of, in de eerste of tweede lijn. Zie het kader hieronder.

Niet iedereen is in staat om elk signaal van huiselijk geweld op te pakken en hier een vervolg aan te geven. Omstanders, een groot aantal professionals, maar ook vrijwilligers en mantelzorgers, moeten in staat zijn het ‘niet-pluis-gevoel’ te signaleren en hier een vervolg aan te geven. Dit betekent niet dat zij zelf ook hulp hoeven te verlenen.

Van professionals binnen de eerste en tweede lijn wordt hierin meer verwacht en kan er ook vaker een vervolg worden gegeven op de opgevangen signalen. Dit vraagt dat bij met name de deskundigheidsbevordering er onderscheid moet worden gemaakt tussen omstanders, nulde-, eerste- en tweede lijn.

Omstander

Alle mensen, die als toeschouwer getuige zijn van huiselijk geweld en kindermishandeling.

Nulde-lijn (Sociale basis)

Onder de nulde lijn (ook wel de sociale basis genoemd) vallen basisvoorzieningen, zoals consultatiebureaus, kinderopvang, scholen, welzijn, (sport)verenigingen, mantelzorg- en vrijwilligers(organisaties).

Eerste lijn

De eerste lijn zijn alle zorg- en hulporganisaties, die vrij toegankelijk zijn zoals de integrale teams (bijvoorbeeld 't Baken), (J)GZ, huisartsen, tandartsen, maatschappelijk werk, gemeentelijke afdelingen etc.

Tweede lijn

Onder tweede lijn wordt alle zorg verstaan die verleend wordt op basis van verwijzing of indicatie door bijvoorbeeld een arts, gemeente, CIZ of andere daartoe bevoegde instantie. Deze voorzieningen zijn dus niet vrij toegankelijk. Een voorziening kan specialistisch zijn omdat inzet van specifieke expertise vereist is of omdat het langdurige (chronische) ondersteuning en/of dure ondersteuning betreft.

Bestaande structuur - het signaleren door professionals (waarom en hoe)

Landelijk is een bestaande structuur van instrumenten in preventie van mishandeling en huiselijk geweld ontwikkeld, deze is als volgt:

1. De meldcode voor professionals en het borgen van de meldcode door het aanstellen van de aandachtsfunctionaris (Wet verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling);
2. Het organiseren en het in stand houden van een Veilig Thuisorganisatie (Wet maatschappelijke ondersteuning 2015);
3. Het organiseren van een passend hulpaanbod (Jeugdwet en Wet maatschappelijke ondersteuning 2015).

ad 1. De meldcode

De Wet verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling bepaalt dat organisaties en zelfstandige beroepsbeoefenaren in de sectoren onderwijs, gezondheidszorg, kinderopvang, maatschappelijke ondersteuning, sport, jeugdhulp en justitie een meldcode moeten hebben die aan de wettelijke eisen voldoet en dat kennis en gebruik ervan binnen de eigen organisatie wordt bevorderd.

Vanaf 2019 is de Wet meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling aangescherpt. Het is verplicht om de verbeterde meldcode met het afwegingskader te gebruiken. Met de verbeterde meldcode is landelijk de verwachting dat het aantal meldingen bij Veilig Thuis zal toenemen. Veilig Thuis zal na het uitvoeren van de risicotaxatie circa 40 procent van het aantal meldingen direct al overdragen aan de lokale wijkteams voor de inzet van hulp. De verwachting is dat aandachtsfunctionarissen bij 't Baken het komende jaren aanmerkelijk drukker gaan krijgen met casus- en procesregie.

Een professional doorloopt de stappen van de meldcode als er vermoedens zijn van huiselijk geweld of kindermishandeling en legt deze aantoonbaar vast. Het gaat hierbij om vermoedens van fysiek, psychisch of seksueel geweld en verwaarlozing. De meldcode als afwegingskader helpt bij het wegen van het huiselijk geweld en bij het beslissen over een vervolg. Aan de hand van 5 stappen bepalen professionals of ze een melding moeten doen bij Veilig Thuis en of er voldoende hulp kan worden ingezet. (zie bijlage 4 voor toelichting op de meldcode).

De meldcode biedt een concreet stappenplan waaruit blijkt wat professionals moeten doen bij signalen van geweld. En dat werkt. Professionals, die werken met de meldcode grijpen drie keer vaker in dan professionals die zonder meldcode werken.

Rol gemeente

De Wet verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling is op twee manieren van belang voor gemeenten. Enerzijds moet het gemeentebestuur voor sommige ambtenaren zelf een meldcode opstellen en gemeenten moeten toezicht houden op de naleving van de wet. De wet geldt binnen de gemeentelijke organisatie voor de medewerkers die betrokken zijn bij de uitvoering van de

Leerplichtwet. Voor deze medewerkers moet het gemeentestuur een meldcode opstellen die voldoet aan de wettelijke eisen. Het gemeentebestuur stelt dat de meldcode van toepassing is voor alle medewerkers van 't Baken.

Het gemeentebestuur is verplicht de kennis over en het gebruik van de meldcode bij deze medewerkers te bevorderen.

Daarnaast verplicht de wet ook medewerkers die betrokken zijn bij de uitvoering van de Wet publieke gezondheid. Het gemeentebestuur dient er voor te zorgen dat de GGD voor haar medewerkers een meldcode opstelt die voldoet aan de wettelijke eisen.

Daarbij vindt het gemeentebestuur het belangrijk dat alle gecontracteerde aanbieders en andere partners, die verplicht zijn om met de meldcode te werken, jaarlijks kunnen aantonen hoe vaak ze de meldcode hebben gebruikt. Dit wordt geborgd door vastlegging in de contracten en de subsidieovereenkomsten.

Ad 2. Het organiseren en het in stand houden van een Veilig Thuis-organisatie

Op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 is de gemeente verplicht om een advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling te organiseren. Landelijk is er een dekkend netwerk van 26 Veilig Thuis organisaties, waardoor overal in Nederland meldingen over huiselijk geweld en kindermishandeling op een gelijke manier worden beoordeeld.

Daarnaast is de gemeente op grond van de Jeugdwet en de Wet maatschappelijke ondersteuning verplicht om een passend hulpaanbod te organiseren.

Beoogde structuur

1. De aandachtsfunctionaris

In het landelijke actieprogramma '*Geweld hoort nergens thuis*' (april 2018) waarin gemeenten en Rijk gezamenlijk de strijd aangaan tegen mishandeling en huiselijk geweld wordt duidelijk dat het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport de (geschoolde) aandachtsfunctionaris als onlosmakelijk onderdeel ziet van een goede borging van de meldcode.

Binnen grotere professionele organisaties², die de meldcode verplicht moeten hanteren, worden vaak een of meerdere aandachtsfunctionarissen³ aangesteld. Er wordt dan onderscheid gemaakt tussen de taken en rollen van de directe en de indirecte aandachtsfunctionarissen.

De directe aandachtsfunctionaris

De directe aandachtsfunctionaris(sen) is belast met:

- die van 'klankbord' voor beroepskrachten;
- die van 'contactpersoon' voor ketenpartners of inwoners die ingeschakeld moeten worden;
- die van 'stuwende kracht' en ervoor zorgen dat collega's en verenigingen en professionele organisaties daadwerkelijk volgens de meldcode werken waardoor er minder handelingsverlegenheid is en sneller en adequaat wordt ingegrepen bij vermoedens van geweld en verwaarlozing;
- die van 'regisseur' waarbij hij het management adviseert en ondersteunt over ontwikkelingen, het geven van deskundigheidsbevordering en het uitwerken van beleid.

De indirecte aandachtsfunctionaris

De indirecte aandachtsfunctionaris is belast met:

- een beleidsmatige vertaling van ontwikkelingen;
- het organiseren van deskundigheidsbevordering;
- en het creëren en coördineren van het netwerk van aandachtsfunctionarissen.

De contractmanager als indirecte aandachtsfunctionaris zorgaanbieders

² Een professionele organisatie wordt hier getypeerd als een organisatie bestaande uit beroepskrachten en die verplicht zijn om de meldcode toe te passen. Een overzicht van professionele organisaties is bijgevoegd.

³ Een aandachtsfunctionaris is een beroepskracht, die door scholing specifieke kennis over draagt van de meldcode en dit ook kan toepassen.

De contractmanager heeft vanuit zijn rol met regelmaat contact met aanbieders over de uitvoering van het contract. In elk accountgesprek met de aanbieder wordt nadrukkelijk huiselijk geweld en kindermishandeling aan de orde gesteld.

De positionering van de verschillende aandachtsfunctionarissen in gemeente Lochem

Binnen de gemeentelijke organisatie zijn de aandachtsfunctionarissen als volgt georganiseerd:

De directe aandachtsfunctionaris bij 't Baken

Binnen 't Baken (de gemeentelijke toegang) zijn op dit moment drie directe aandachtsfunctionarissen aangewezen en opgeleid. Het bieden van casus- en procesregie (het coördineren, afstemmen en volgen van de benodigde hulpverlening) is exclusief bij de directe aandachtsfunctionarissen van 't Baken belegd.

De indirecte aandachtsfunctionaris bij afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling

Bij de afdeling wordt de coördinerende rol als extra taak belegd bij een van de vaste beleidsadviseurs.

De contractmanager zal binnen deze afdeling belast worden om bij de accountgesprekken met aanbieders voor het sociaal domein het onderwerp huiselijk geweld en kindermishandeling voortdurend onder de aandacht te houden.

Naast contracten zijn er met partijen subsidieovereenkomsten, waarbij sprake is van direct inwonercontact. Ook bij de accountgesprekken met deze partijen zal huiselijk geweld en kindermishandeling aan de orde komen.

Signaleren door mantelzorgers en vrijwilligers

Bij het signaleren van zorg kunnen met name de vrijwilliger (al dan niet georganiseerd binnen een vereniging of stichting) en de mantelzorger een grote rol spelen. Overal in Nederland, en dus ook in de gemeente Lochem, houden velen zich bezig met het verlenen van mantelzorg. In 2015 gaven ongeveer 2 miljoen mensen (16 jaar en ouder) langer dan drie maanden minimaal 8 uur per week mantelzorg (bijna 15 procent van de Nederlanders van 16 jaar en ouder, bron CBS). Uit de cijfers van Lochem Spreekt blijkt dat 63% van de Lochemmers een vorm van vrijwilligerswerk doet, ongeveer 60% volwassenen (bron: Burgerpanel 2018).

De helft van de Nederlanders geeft aan minimaal één keer per jaar vrijwilligerswerk te doen. Het meeste vrijwilligerswerk wordt gedaan bij sportverenigingen en scholen. Gemiddeld besteden vrijwilligers ongeveer vier uur per week aan vrijwilligerswerk.

De groep mantelzorgers en vrijwilligers heeft hele korte lijnen met gezinnen en individuele inwoners. Voor vrijwilligers en mantelzorgers geldt de verplichte meldcode niet. Toch spelen vrijwilligers en mantelzorgers vanwege hun laagdrempelige positie een grote rol. Zij zien veel en spelen als omstanders een belangrijke rol bij het signaleren.

Vanwege hun laagdrempelige positie ten opzichte van de ander (bijvoorbeeld de trainer bij de leden, de mantelzorger bij de buurvrouw of het maatje bij de hulpvrager) hebben zij vaker zorgsignalen in beeld dan professionals. Deze zorgsignalen worden niet altijd als dusdanig herkend maar wel vaker omschreven als een 'niet pluis gevoel'. Daarnaast is voor mantelzorgers en vrijwilligers niet altijd helder hoe een vervolg kan worden gegeven aan dit gevoel (bij wie en hoe). Ook al kunnen zij net als iedere inwoner een melding bij Veilig Thuis doen, vaak durven zij dat niet en spelen ook gevoelens mee zoals: "daar kan ik me niet mee bemoeien", "ik zie het vast verkeerd" of "ik wil de relatie niet op het spel zetten".

De directe aandachtsfunctionaris in het voorliggend veld

Deze aandachtsfunctionaris is met name gericht op:

- vrijwilligers en mantelzorgers, maar ook op de eigen professionals;
- deze vervult een rol naar de verenigingen en stichtingen die met vrijwilligers werken. Vrijwilligers en mantelzorgers, die een 'niet pluis gevoel' hebben, kunnen bij deze functionaris terecht.
- deze functionaris beoordeelt of het signaal gemeld moet worden.

De positionering van de directe aandachtsfunctionaris in het voorliggend veld

Stichting Welzijn Lochem (SWL) is de welzijnsorganisatie, die werkzaamheden verricht in het preventieve (voorliggend) veld. Zij is geen hulpverleningsorganisatie. Naast de drie aandachtfunctionarissen bij 't Baken, wordt ook een directe aandachtfunctionaris voor de 0^e-lijn bij SWL gepositioneerd.

Signaleren door omstanders

Mensen uit de directe omgeving van slachtoffers van huiselijk geweld vermoeden vaak dat er iets mis is. Uit een recente peiling in opdracht van de ministeries van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) en Justitie en Veiligheid (JenV) blijkt dat drie op de tien mensen hun vermoedens alleen met hun partner bespraken of dat ze hier helemaal niet over spraken. (Bron: Rijksoverheid, februari 2019).

De nieuwe campagne vanuit de Rijksoverheid spoort vanaf februari 2019 individuele mensen aan om een eerste stap te zetten bij vermoedens van huiselijk geweld en kindermishandeling. De campagne focust zich dit jaar op kindermishandeling (febr), ouderenmishandeling (juni) en partnergeweld (okt). De website www.ikvermoedhuiselijkgeweld.nl helpt mensen met advies hoe ze in actie kunnen komen. Ook lokaal sluiten we hierbij op aan.

3. Probleemstelling, doelen en resultaten

In dit hoofdstuk wordt het project gedefinieerd. Wat wordt wel en wat wordt niet opgeleverd.

3.1 Probleemstelling

Er zijn signalen van zorg rondom huiselijk geweld en kindermishandeling in de gemeente die niet worden onderkend, niet worden opgepakt of waar geen vervolg op wordt gegeven. Mogelijk dat handelingsverlegenheid, gebrek aan deskundigheid en onvoldoende voorlichting hieraan ten grondslag liggen. Daardoor kan de mogelijke zorg en ondersteuning niet vroegtijdig worden geboden, waardoor geweldsituaties in huiselijke kring langer voortduren met alle risico's tot gevolg.

3.2 Doelstelling

Hoofddoel: Een veiliger gemeente Lochem, waarin mensen naar elkaar omzien.

Hierbij zetten we in op drie onderstaande doelen:

1. Eerder en beter in beeld krijgen van signalen⁴;
2. Het stoppen en duurzaam oplossen van het geweld;
3. Aandacht voor specifieke groepen.

Daarbij staat ons een aanpak voor, waarbij:

1. Professionals, vrijwilligers en mantelzorgers vroegtijdig signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling weten te signaleren en zo mogelijk te stoppen;
2. Inwoners, die met huiselijk geweld en kindermishandeling in aanraking komen, passende hulp ontvangen;
3. Alle inwoners goed op de hoogte zijn waar zij met signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling terecht kunnen;
4. Aandacht is voor specifieke groepen: landelijk vormen de volgende bevolkingsgroepen een verhoogd risico op huiselijk geweld en kindermishandeling. Daarbij onderscheiden we de volgende groepen, waar onze aandacht specifiek naar uit gaat:
 - Kinderen die slachtoffer zijn en of getuige;
 - Ouderen, die ziek zijn en in een afhankelijkheidsrelatie;
 - Gezinnen met specifieke problemen zoals:
 - financiën niet op orde;
 - verslaving, waarbij vooral aandacht is voor alcoholverslaving;
 - (psychiatrische)stoornissen;
 - licht verstandelijke beperking;
 - (vecht)scheiding
 - Ontspoorde zonen die nog thuis wonen;
 - Inwoners, die geïsoleerd in de gemeente leven;
 - Geweld in relatie tot culturele verschillen;
 - Een combinatie van deze.

3.3 Resultaten

Om de doelen te behalen worden de volgende resultaten (eind 2020 of zoveel eerder) nagestreefd. Per resultaat is aangegeven op welke aanpak wordt ingezet.

⁴ Bij het eerder en beter in beeld krijgen van signalen wordt uitvoering gegeven aan de eerder genoemde 19 preventiedoelstellingen (NJI).

Resultaten bij doel 1. Eerder en beter in beeld krijgen van signalen

1. *De handelingsverlegenheid is doorbroken doordat professionals beter in staat zijn om eerder en beter signalen van huiselijk geweld op te merken en hier een vervolg aan te geven.* Door te werken aan bewustwording, meer kennis en handvatten en een goede implementatie van de meldcode. De meldcode moet meer dan nu gaan leven en een vanzelfsprekendheid worden.
2. *Formele en informele netwerken zijn met elkaar verbonden op dit thema en kunnen elkaar hierin makkelijker vinden en samenwerken.*
3. *Alle professionele organisaties, die binnen de gemeente Lochem verplicht zijn om met de meldcode te werken, hebben een geschoolde aandachtsfunctionaris: een belangrijk persoon bij het implementeren, handelen en borgen van de (vernieuwde) meldcode.* Hierbij is de legitimatie en het draagvlak vanuit betreffende directie en bestuur noodzakelijk.
4. *Veilig Thuis NOG wordt door alle professionals, inwoners, vrijwilligers en mantelzorgers op het juiste moment gevonden voor advies, hulp en ondersteuning rond huiselijk geweld en kindermishandeling.*
5. *De directe aandachtsfunctionarissen bij 't Baken en de directe aandachtsfunctionaris van SWL beschikken over de competenties die in het taak- en functieprofiel zoals door de Landelijke Vakgroep Aandachtsfunctionarissen Kindermishandeling (LVAK) geformuleerd zijn.* Zij zijn geschoold volgens de eisen van de LVAK of daarmee gelijkwaardig.
6. *Inwoners weten wat huiselijk geweld is en waar zij terecht kunnen met vragen en signalen.*
7. *Er is een monitoringsstelsel opgezet, waarbij alle betrokken professionele organisaties op onderstaande indicatoren verantwoorden:*
 - het gebruik van de meldcode;
 - aantal gesignaleerde cliënten, waarbij sprake is van niet-pluis gevoel;
 - aantal gedane meldingen bij Veilig Thuis NOG conform meldcode;
 - aantal gedane adviesvragen bij Veilig Thuis NOG;
 - aantal gesignaleerde en geregistreerde situaties waarbij het geweld is gestopt;
 - aantal opgeleide aandachtsfunctionarissen;
 - percentage medewerkers dat de training Meldcode heeft gevolgd.Daarnaast wordt 't Baken gevraagd om het aantal meldingen, dat ontvangen wordt van Veilig Thuis NOG, te monitoren.
Er wordt onderzocht of dit met een minimale inspanning tot stand kan worden gebracht.

Preventie en vroegsignalering: door vrijwilligers en mantelzorgers

8. *De directe aandachtsfunctionaris bij SWL is in staat om scholing onder vrijwilligers, mantelzorgers en vrijwilligersorganisaties (0^elijn) over huiselijk geweld en kindermishandeling te verzorgen.*
9. *Door bewustwording en scholing van vrijwilligers en mantelzorgers is handelingsverlegenheid doorbroken, zodat zij signalen kunnen (h)erkennen en weten welke concrete stappen zij dan moeten/kunnen nemen om deze op te pakken en er iets mee te doen.*
10. *De meldcode is aangevuld en daarmee hanteerbaar en bruikbaar voor verenigingen en stichtingen.* Er is een zogenaamde stap '0' toegevoegd: hoe herken je zorgsignalen, vanuit niet pluisgevoel.
11. *De directe aandachtsfunctionaris bij SWL ondersteunt vrijwilligers, mantelzorgers en vrijwilligersorganisaties (0^elijn) actief en inactief bij gesignaleerde zorgen.*
12. *Er is een toolkit voor vrijwilligers/vrijwilligersorganisaties ontwikkeld, met daarin o.a. meldborden 'Niet pluiskaarten', stappenkaarten, etc.*

Resultaten bij doel 2. het stoppen en duurzaam oplossen van het geweld

Extra casus- en procesregie door 't Baken

13. *Er is een profiel voor de directe aandachtsfunctionaris.* Deze is verantwoordelijk voor het gemeentebreed hoog op de agenda houden van het thema huiselijk geweld en kindermishandeling. De directe aandachtsfunctionaris biedt waar nodig hulp richting de inwoners.
14. *Veilig Thuis NOG wordt door alle professionals, inwoners, vrijwilligers en mantelzorgers op het juiste moment als het advies- en meldpunt voor huiselijk geweld gevonden en gebruikt voor het stoppen van huiselijk geweld en kindermishandeling.*
15. *Er is adequate hulp beschikbaar voor casussen die vanuit Veilig Thuis NOG worden overgedragen naar 't Baken.* De aandachtsfunctionarissen bij 't Baken hebben de casus- en procesregie op de hulpvragen via Veilig Thuis NOG of andere partijen.
16. *De indirecte aandachtsfunctionaris draagt zorg voor het creëren en coördineren van het netwerk van aandachtsfunctionarissen.* Binnen de gemeente Lochem zijn bij verschillende organisaties en instellingen aandachtsfunctionarissen voor huiselijke geweld en kindermishandeling werkzaam.

Door deze aandachtsfunctionarissen in een netwerk te laten opereren, kan vroegsignalering en kennisdeling gestimuleerd worden.

17. *De contractmanager bij de afdeling MO bespreekt het hanteren van de meldcode met de gecontracteerde aanbieders.* Signalen over huiselijk geweld en kindermishandeling komen in de voortgangsrapportage aan de orde.
18. *Bij het bieden van hulp is er zowel aandacht voor het slachtoffer van huiselijk geweld als voor de pleger. Er wordt waar nodig ook hulp aan de overige gezinsleden (partners, kinderen, huisgenoten) geboden.*
19. *Bij het opleggen van een huisverbod wordt direct hulp in acute situaties door Veilig Thuis NOG geboden.*
20. *In regionaal verband wordt vrouwen-, mannenopvang aangeboden;*
21. *Bij acute dreiging wordt een persoonlijk alarmsysteem (Aware)⁵ door de politie, Moviera en Veilig Thuis NOG ingezet.*

Resultaat bij doel 3. aandacht voor specifieke groepen.

22. *Door gerichte communicatie naar de verschillende risicogroepen wil de gemeente signalen eerder in beeld krijgen om daarmee gerichte hulp in te kunnen zetten. Onder andere door:*
 - niet-gecontracteerde zorgaanbieders (bijv. verpleeghuizen), die met ouderen werken, specifiek benaderen over het gebruik van de meldcode;
 - gecontracteerde Wmo-aanbieders en aanbieders jeugdhulp via de contractmanager bij MO te wijzen op het gebruik van de meldcode;
 - andere externe partijen buiten het sociaal domein (o.a. advocaten, banken, woonbedrijven) te benaderen.
23. *Gerichte deskundigheidsbevordering wordt in gezamenlijkheid opgezet voor dienstverleners aan deze risicogroepen*
24. *Lokaal en/of regionaal wordt structurele samenwerking gezocht per thema/doelgroep (o.a. rond loverboys/mensenhandel)*

Voor de deskundigheidsbevordering richting de professionals, vrijwilligers en mantelzorgers is een opleidingsplan opgesteld. Voor de communicatie is een communicatieplan opgesteld. Bij beide plannen is rekening gehouden met regionale activiteiten, waar de gemeente Lochem gebruik van kan maken.

3.4 Uitgangspunten en randvoorwaarden

- *Uitgangspunten*

Wij hanteren de volgende uitgangspunten:

1. *Aansluiten bij hetgeen landelijk en regionaal is/wordt ontwikkeld.*

In lijn met het landelijke programma 'Geweld hoort nergens thuis' komen we tot een lokale vertaling die aansluit bij wat in onze gemeente werkt. Landelijk en regionaal zijn al tal van hulpmiddelen ontwikkeld die wij hier kunnen inzetten. Dit geeft extra kracht, is efficiënt en bespaart geld.

2. *Zoveel mogelijk aansluiten op de bestaande infrastructuur en verantwoordelijkheden.*

Als gemeente maken we zoveel mogelijk gebruik van de bestaande infrastructuur.

3. *We werken nauw samen met onze partners, lokaal en regionaal: samen organiseren, leren en doen: samen versterken.*

Allerlei maatschappelijke organisaties in onze gemeente hebben langdurige contacten met onze inwoners. Met een groot aantal hebben wij als gemeente als subsidieverstrekker of als verbonden partij een financiële relatie. Wij verlangen van onze partners dat zij de meldcode hanteren en bij de managementrapportage ons informeren over het aantal meldingen bij Veilig Thuis NOG.

⁵ Aware is een persoonlijk alarmsysteem voor mensen die te maken hebben met ernstige belaging (stalking) of bedreiging in hun relatie of thuis. Het betekent Abused Women Active Response Emergency. Het systeem bestaat uit een GPS, is 24 uur per dag actief en staat rechtstreeks in verbinding met de politie. Moviera biedt de begeleiding bij Aware. Moviera, de politie en Veilig Thuis NOG werken hiervoor nauw samen.

Met de gemeenten in de regio Noordoost Gelderland werken we ook samen op het onderwerp van huiselijk geweld en kindermishandeling. Wij delen onze opgedane ervaringen met iedere partij die daar behoefte aan heeft.

4. *Iedere organisatie is verantwoordelijk voor de eigen taken die ze hebben op het gebied van huiselijk geweld en kindermishandeling.*

Functionele aansturing ligt bij de organisatie waar de functionaris werkzaam is. Inhoudelijke aansturing ligt bij directe aandachtsfunctionarissen.

- *Randvoorwaarden*

De randvoorwaarden voor dit project zijn:

- Trainen/kennis delen/intervisie/coaching op de werkplek
 1. *We zorgen ervoor dat professionals en vrijwilligers, mantelzorgers en omstanders in een zo vroeg mogelijk stadium signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling onderkennen en daar melding van maken.*
 2. *Bij 't Baken zijn directe aandachtsfunctionarissen aangesteld, die voldoen aan de gestelde competentie eisen;*
 3. *Voor het voorliggend veld (de 0^e lijn) is bij SWL een directe aandachtsfunctionaris beschikbaar, die voldoet aan de gestelde competentie eisen.*
 4. *Het netwerk aandachtsfunctionarissen (de gemeentelijke coördinerende aandachtsfunctionaris en de directe aandachtsfunctionarissen bij 't Baken en de aandachtsfunctionarissen van de organisaties, die in Lochem werkzaam zijn) komt minimaal drie maal per jaar bijeen. Deze bijeenkomsten worden gebruikt voor afstemming en deskundigheidsbevordering.*
 5. *Elke professionele organisatie die van de gemeente subsidie ontvangt en die direct met inwoners van gemeente Lochem te maken heeft, heeft intern een aandachtsfunctionaris aangewezen en geschoold. Hiervoor is een profielschets beschikbaar.*
- Samenwerken, sterke netwerken vormen om het verschil te maken
 6. *Er is sprake van een goede afstemming met onze regionale partners (onder andere met de gemeenten in Noordoost Gelderland).*
 7. *Gemeente Lochem heeft een samenwerkingsverband van gemeente brede aandachtsfunctionarissen die samen en zelfstandig werken aan het voorkomen en zo vroeg mogelijk stoppen van huiselijk geweld en mishandeling. Er is een gemeentelijke coördinerende (indirecte) aandachtsfunctionaris bij de afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling aangesteld, die de opdracht heeft om ketensamenwerking te bevorderen. Onder andere het creëren van een netwerk 0^e, 1^e en 2^e lijn aandachtsfunctionarissen. De indirecte aandachtsfunctionaris is verantwoordelijk voor onder andere de beleidsadvisering aan het gemeentebestuur.*
 8. *Er is een gemeentelijke coördinerende (indirecte) aandachtsfunctionaris binnen de gemeente aangesteld, die de opdracht heeft om ketensamenwerking te bevorderen. Onder andere het creëren van een netwerk 0^e, 1^e en 2^e lijn aandachtsfunctionarissen. De indirecte aandachtsfunctionaris is verantwoordelijk voor onder andere de beleidsadvisering aan het gemeentebestuur.*
 9. *De gemeentelijke coördinerende aandachtsfunctionaris wordt gepositioneerd bij beleidsafdeling.*
 10. *De contractmanager bij de afdeling MO bespreekt het hanteren van de meldcode met de gecontracteerde aanbieders. Signalen over huiselijk geweld en kindermishandelingen komen in de voortgangsrapportages aan de orde.*
- Communiceren
 11. *Bij de communicatie naar inwoners is specifiek rekening gehouden met kwetsbare inwoners. We gaan daarbij uit van de inwoners die behoren tot een van de risicogroepen.*

Aanname

We zetten in op het (vroegtijdig) stoppen van huiselijk geweld en kindermishandeling. Dat betekent overigens niet dat we daarmee al het huiselijk geweld en kindermishandeling in onze gemeente altijd kunnen voorkomen.

3.5 Afbakening

Binnen de scope van het project valt:

1. We richten ons op scholing van professionals en vrijwilligers/mantelzorgers bij de volgende organisaties: Yunio, scholen, kinderopvang, huisartsen, wijkverpleging, 't Baken, SWL, jeugdhulp en zorginstellingen, woningcorporaties;
2. We zetten in op voorlichting naar onze inwoners en professionals met daarbij aandacht voor de specifieke risicogroepen;
3. We zetten ons in op de versterking van het voorliggend veld (vrijwilligers en mantelzorgers), we bouwen daarom de meldcode uit met stap 0.
4. We zorgen dat de organisatiestructuur met drie directe aandachtsfunctionarissen voor de 1^e en 2^e lijn bij 't Baken en een directe aandachtsfunctionaris voor de 0^e lijn bij Stichting Welzijn Lochem wordt geïmplementeerd. Daarnaast is een gemeentelijke coördinerende (indirecte) aandachtsfunctionaris bij de afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling aangesteld en neemt ook de contractmanager zijn rol richting gecontracteerde aanbieders.

De scope van dit project ligt niet bij geweld dat buiten huiselijke kring plaatsvindt. Bijvoorbeeld pestgedrag of geweld tussen burens. Deze nuance is belangrijk omdat geweld achter de voordeur ook buitenshuis zichtbaar kan zijn, bijvoorbeeld op een voetbalclub. Echter: daar waar signalen buiten dit domein worden waargenomen wordt wel doorverwezen naar passende hulp. Waar mogelijk maken we gebruik van de landelijke campagne 'Geweld hoort nergens thuis', die regionaal wordt vertaald. Daar waar wij lokale accenten willen aanbrengen, zullen we dat doen.

4. Projectsturing

4.1 Financiën

Voor 2019 en 2020 is € 220.000,-- respectievelijk € 240.000,-- beschikbaar.

4.2 Organisatie

Het projectgroep is als volgt samengesteld:

- Afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling: Marc Jehee, projectleider
Peter Steerneman, projectteamlid
- Afdeling Communicatie: Briet Brunnekreef, projectteamlid
- Stichting Welzijn Lochem Wendy Goodin, projectteamlid
- Moviera Lisette Pouls, projectteamlid
- Zorgspectrum Thecla Brouwer, projectteamlid
- Regionale projectleider 'Geweld hoort nergens thuis' Nathalie van der Poel, projectteamlid

4.3 Kwaliteit

Welke criteria zijn belangrijk voor het resultaat (product).

Voor de korte termijn zijn wij tevreden als eind 2020 de resultaten zoals genoemd in paragraaf 3.3 zijn behaald.

Voor de langere termijn zien wij de volgende termijndoelen:

1. dat de 19 preventiedoelstellingen zoals in bijlage 1 bij raadsbesluit van 17 december 2018, kenmerk 2018-125582. zijn beschreven, worden gehaald;
2. dat per preventiedoelstelling ook een vooruitgang valt te constateren op de eerdere meting van het NJI in 2017;
3. dat de doelgroep wordt bereikt;
4. Dat het aantal meldingen op jaarbasis een stijgende lijn;
5. De stijging tot boven het landelijk gemiddelde ligt.

4.4 Informatie en communicatie

In bijlage 3. is de communicatieparagraaf opgenomen. Hierbij wordt gebruik gemaakt/aangesloten bij wat regionaal al in het kader van het programma 'Geweld hoort nergens thuis' is ontwikkeld.

4.5 Planning en fasering

Deskundigheidsbevordering van professionals, vrijwilligers en mantelzorgers vindt met name in de periode (4^e kwartaal 2019 tot en met het 2^e kwartaal 2020) plaats. Voorlichting naar inwoners vindt vanaf het 4^e kwartaal 2019 tot eind 2020 op een aantal geëigende momenten plaats.

4.6 Evaluatie

Aan de gemeenteraad is toegezegd om tijdig (na een jaar) de voortgang te evalueren, zodat ook vanaf 2021 de structurele financiering in de gemeentebegroting is geborgd. Na evaluatie is er is een

aanbeveling voor een aanpak na 2020. Deze is gedragen door de gemeente en kan worden uitgevoerd.

4.7 Risico's

Risico	Opmerkingen	Maatregel
1. Gebrek aan tijd en aandacht bij professionals en vrijwilligers	De financiële middelen zijn beschikbaar gesteld. Beschikbare tijd en aandacht niet.	Scholing van professionals en vrijwilligers vindt vanaf 2 ^e helft 2019 plaats. Planning september tot en met 1 ^e helft 2020. Met actoren in gesprek om hen te verleiden gebruik te maken van deze tijdelijke stimuleringsmaatregel.
2. Continuïteit van huiselijk geweld en kindermishandeling is op de beleidsafdeling onvoldoende geborgd. Dit thema raakt zowel het dossier Wmo als de Jeugdwet en daarmee bestaat het risico dat niemand hier van is.		Bij de herverdeling van taken binnen de beleidsafdeling eerder dit jaar is deze taak structureel toebedeeld aan een senior beleidsadviseur Sociaal Domein.
3. Continuïteit van het thema huiselijk geweld en kindermishandeling na 2020.		
4. Gebrek aan personeel	De Veilig Thuisorganisatie NOG heeft als gevolg van een toename van extra meldingen (door de verscherpte meldcode) te maken met onvoldoende medewerkers. Landelijk wordt uitgegaan dat ca. 40 procent van de meldingen bij Veilig Thuis na beoordeling direct overgedragen kunnen worden aan 't Baken. Dit kan betekenen dat 't Baken rekening moet houden met een forse toename van hulpvragen, waarbij sprake is van huiselijk geweld en kindermishandeling.	Veilig Thuis NOG heeft tijdelijk extra personeel aangetrokken om te voorkomen dat casussen niet tijdig kunnen worden afgehandeld. 't Baken zal het aantal af te handelen hulpvragen en de afgesproken resultaten nauwlettend monitoren om te beoordelen of de resultaten behaald zijn.

Bijlagen:

1. Communicatieparagraaf
2. De meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling
3. Opleidingsplan
4. Huisverbod